

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КУЛЬТУРИ МИСТЕЦТВ

УКРАЇНА І СВІТ:
ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ДІЯЛЬНОСТІ
У СФЕРІ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН

МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
11–12 квітня 2024 року

Зареєстровано Інститутом модернізації змісту освіти МОН України
Лист від 04.01.2024 №21/08-7

КИЇВ 2024

УДК 327 (477+100)
ББК 66.4

Друкується за рішенням
Вченої ради Київського національного університету культури і мистецтв
(Протокол № 15 від 25 квітня 2024 р.)

Голова редколегії:

Поплавський Михайло Михайлович, доктор педагогічних наук, професор (Україна).

Заступники голови редколегії:

Костиря Інна Олександрівна, доктор політичних наук, професор, Київський національний університет культури і мистецтв (Україна); Ластовський Валерій Васильович, доктор історичних наук, професор, Київський національний університет культури і мистецтв (Україна). Лікарчук Дар'я Сергіївна, кандидат політичних наук, Київський національний університет культури і мистецтв (Україна).

Члени редколегії:

Безсмертний Роман Петрович, кандидат політичних наук, Надзвичайний і Повноважний Посол України, Київський національний університет культури і мистецтв (Україна); Бойко Людмила Павлівна, кандидат педагогічних наук, професор, Київський національний університет культури і мистецтв (Україна); Дікарев Олександр Іванович, кандидат політичних наук, доцент, Київський національний університет культури і мистецтв (Україна); Кочубей Лариса Олександрівна, доктор політичних наук, професор, Київський національний університет культури і мистецтв (Україна); Міценко Алла Борисівна, кандидат політичних наук, доцент, Київський національний університет культури і мистецтв (Україна); Моравець Норберт, доктор наук, Університет Яна Длугоша в Ченстохові (Польща) Фуллер Себастьян, доктор наук, професор, академічний директор Лондонської школи бізнесу Apsley, Лондон (Великобританія); Шевель Інна Петрівна, кандидат соціологічних наук, доцент, Київський національний університет культури і мистецтв (Україна).

ББК 66.4   **Україна і світ: теоретичні та практичні аспекти діяльності у сфері міжнародних відносин:** матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 11–12 квіт. 2024 р. / М-во освіти і науки України, Київ. нац. ун-т культури і мистецтв; редкол.: М.М. Поплавський (голова), Костиря І.О. (заст. голови) [та ін]. – Київ: Вид. центр КНУКіМ, 2024. – 214 с.

ISBN 978-966-602-375-2

У збірнику викладено матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Україна і світ: теоретичні та практичні аспекти діяльності у сфері міжнародних відносин». Тематика збірника має розділи, які стосуються історико-теоретичних питань міжнародних відносин; міжнародних відносин, зовнішньої політики та дипломатії; міжнародне співробітництво у сфері охорони культурної спадщини та Україна; сучасного міжнародного права; світового господарства та міжнародних економічних відносин; суспільних комунікацій та лінгвістичного забезпечення міжнародної діяльності; соціології міжнародних відносин, соціологічних досліджень в галузі міжнародних відносин; міжнародних медіакомунікацій та комунікативних технологій.

УДК 327 (477+100)

© Київський національний університет культури і мистецтв, 2024
© Автори, 2024

**УКРАЇНА І СВІТ:
теоретичні та практичні аспекти діяльності
у сфері міжнародних відносин, 2024**

ЗМІСТ

МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ

Вагабова Есмiра Рагім Гизи	<i>Взаємовідносини Азербайджану і Європейського Союзу наприкінці ХХ – на початку ХХІ ст.</i>	10
Висоцький Олександр	<i>iPhone-дипломатія Президента України в контексті новацій української цифрової дипломатії під час широкомасштабної російської агресії</i>	17
Гончаренко Анатолій	<i>Китай у зовнішній політиці адміністрації президента США Р. Ніксона (серпень 1969 р.)</i>	22
Гордієнко Михайло	<i>Ілюзії та перспективи американоцентричної моделі світу</i>	27
Губицький Любомир, Мельник Ганна	<i>Політика уряду Румунії щодо військової допомоги Україні</i>	34
Дерев'янку Ігор	<i>Концепт асиметрії в австралійсько-новозеландських відносинах</i>	40
Карасаєв Сулейман	<i>Роль та вплив інформаційних технологій на динаміку та характер міжнародних відносин у сучасному світі</i>	46

**УКРАЇНА І СВІТ:
теоретичні та практичні аспекти діяльності
у сфері міжнародних відносин, 2024**

<i>Klymenko Kateryna, Ukhnal Nataliia</i>	<i>Sanctions policy of Global actors against Russian Federation's export of natural resources</i>	49
<i>Костиця Інна, Шкуренко Олена</i>	<i>Майбутні міжнародні відносини і майбутнє культурної дипломатії</i>	52
<i>Лисенко Юлія, Бабенко Ірина, Щербина Яна</i>	<i>Українсько-японські відносини у контексті пріоритетних напрямків зовнішньої політики</i>	56
<i>Likarchuk Daria</i>	<i>Modern methods of modeling political processes</i>	61
<i>Майструк Наталія</i>	<i>Макс Вебер про політику, конфлікти та війни</i>	64
<i>Міщенко Алла, Пугач Анастасія</i>	<i>Зовнішньополітичний стратегічний орієнтер України: історія консолідації поглядів еліт</i>	71
<i>Наконечний Володимир</i>	<i>Юліан Тарнович як дослідник міжнародних відносин у міжвоєнний час</i>	74
<i>Олійник Микола</i>	<i>Стосунки Риму та Нумідії: від дипломатії до війни</i>	79
<i>Пилипів Володимир, Левченко Ігор</i>	<i>Українська дипломатія в добу національно-визвольних змагань українського народу 1917-1923 рр.</i>	85

**УКРАЇНА І СВІТ:
теоретичні та практичні аспекти діяльності
у сфері міжнародних відносин, 2024**

<i>Pronoza Inna Starosud Vadim</i>	<i>Evolution of international conflicts: from traditional wars to hybrid threats in the modern world</i>	89
<i>Фьольдварі Шандор</i>	<i>Перспективи співпраці України з Туреччиною у видобутку українського газу і нафти</i>	92
<i>Ціватий Вячеслав</i>	<i>Дипломат і кризова дипломатія в умовах трансформації сучасної системи міжнародних відносин: теоретико- методологічний і практикоорієнтований дискурси</i>	99
<i>Шевель Інна</i>	<i>Міжнародна комунікація України з країнами-союзниками на початку 2024 року: європейський вектор інтеграції та підтримки</i>	106

МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ

<i>Андрушкевич Наталія</i>	<i>Теоретичні аспекти міжнародної економічної інтеграції в світовій економіці</i>	112
<i>Карасьова Наталія, Ревенко Анатолій</i>	<i>Деякі особливості соціально- економічного розвитку країн в XXI ст.</i>	117

**УКРАЇНА І СВІТ:
теоретичні та практичні аспекти діяльності
у сфері міжнародних відносин, 2024**

Костиря Інна, Дікарєв Олександр	<i>«Мережева дипломатія» в тріаді відносин та правил: «lex mercatoria- alternative energy»» – «alt monets»– «artemis accords»</i>	123
Мацука Вікторія	<i>Трансфер технологій та інновацій як драйвер світового розвитку</i>	131

МІЖНАРОДНЕ ПРАВО

Бондаренко Степан	<i>Принцип <i>lex loci laboris</i> у визначенні застосовного законодавства про соціальне забезпечення</i>	137
Важна Катерина	<i>Обставини, які виключають протиправність діяння держави, відповідно до чинного міжнародного права</i>	141
Гученко Катерина	<i>Аналіз правових критеріїв переслідування дезертирства як воєнного злочину згідно з міжнародним кримінальним правом</i>	146
Кузнецова Людмила, Маринич Данило	<i>Міжнародно-правовий захист трудових прав</i>	152
Пукас Антон	<i>Довіра до суду: теоретичний аспект</i>	155

**УКРАЇНА І СВІТ:
теоретичні та практичні аспекти діяльності
у сфері міжнародних відносин, 2024**

РЕГІОНАЛЬНІ СТУДІЇ

<i>Вільчінський Руслан, Наконечний Володимир</i>	<i>Міждержавні відносини України та Турецької Республіки на сучасному етапі</i>	161
<i>Вільчінський Роман, Наконечний Володимир</i>	<i>Міждержавні відносини України та Республіки Польща на сучасному етапі</i>	165
<i>Гололобов Сергій</i>	<i>Інноваційні інструменти культурної політики для сталого розвитку креативних індустрій в Україні: сучасний стан та перспективи розвитку</i>	171
<i>Мельник Михайло</i>	<i>Інноваційні підходи до державного менеджменту у контексті міжнародних відносин</i>	175
<i>Моравець Норберт, Ластовський Валерій</i>	<i>Українсько-польські академічні відносини (на прикладі діяльності Інституту історії Університету Яна Длугоша в Ченстохові)</i>	179
<i>Сірий Євген, Сіра Оксана</i>	<i>Актуалізація досліджень проблем соціально-економічної включеності молоді за нових соціальних викликів</i>	185

**УКРАЇНА І СВІТ:
теоретичні та практичні аспекти діяльності
у сфері міжнародних відносин, 2024**

Тимошик Микола	<i>Преса української діаспори про загрози «руського міра» світовому порядку (на матеріалах газет Великої Британії середини ХХ ст.)</i>	188
-----------------------	--	-----

СУСПІЛЬНІ КОМУНІКАЦІЇ

Волоснікова Наталія, Климова Світлана, Яцина Вікторія	<i>Вплив динаміки міжнародних конфліктів на стратегії комунікації та їх роль у пошуку миру</i>	195
Качур Олександр	<i>Глобальні ЗМІ як актори світової політики та міжнародної комунікації</i>	198
Likarchuk Natalia	<i>The role of international communications in the modern globalized world</i>	202
Ліннік Юрій	<i>Використання невербальних засобів комунікації в сучасному світі</i>	205
Samoilova Yuliia	<i>Linguistic competence of future lawyers as a basis for successful professional activity</i>	209

УКРАЇНА І СВІТ:

теоретичні та практичні аспекти діяльності у сфері міжнародних відносин, 2024

2. Свендсен Л. Фр. Г. Філософія свободи. Львів; Київ, 2016. 336 с.
3. Токвіль А. Про демократію а Америці. Київ, 1999. 590 с.
4. Фетхуллах Гюлен Діалог і толерантність. Київ, 2013. 416 с.

УДК 327.008

Губицький Любомир,
доктор історичних наук, професор,
Державний торговельно-економічний університет,
Київ, Україна
Мельник Ганна,
кандидат історичних наук,
Київський столичний університет імені Бориса Грінченка,
Київ, Україна

ПОЛІТИКА УРЯДУ РУМУНІЇ ЩОДО ВІЙСЬКОВОЇ ДОПОМОГИ УКРАЇНІ

Південний сегмент української зовнішньої політики залишався недооціненим до 2022 р. Ініціатива Міжмор'я, яка була покликана вивищити роль Польщі в регіоні зазнає поступового занепокоєння через різку економічну та транзитну позицію офіційної та опозиційної Варшави щодо українських товарів і сировини. За таких обставин та враховуючи проросійські акценти зовнішньої політики Угорщини та Словаччини, на чільне місце виходить позиція Румунії як бастион НАТО на Чорному морі.

Очільники з Бухаресту завжди наполегливо ставили перед Києвом вимоги щодо врахування прав і свобод румунської меншини, особливо після схвалення Закону України про освіту від 5 вересня 2017 р. [5, с. 52]. Прихильне ставлення до Молдови та сприяння румунських політиків щодо вступу офіційного Кишинєва до НАТО та ЄС спричиняє виступати його адвокатом на міжнародній арені, вимагати відмовитися від молдовської мови, враховувати російську загрозу щодо сусідньої країни. Так,

УКРАЇНА І СВІТ: теоретичні та практичні аспекти діяльності у сфері міжнародних відносин, 2024

начальник Генштабу Румунії В.Георгіце виступив із заявою про намір Росії напасти на Молдову в разі, якщо їй вдасться перемогти Україну [17].

Румунія була країною, що вказала українському політичному класу шлях судового розгляду щодо спірних питань. Міжнародний суд ООН 2009 р. виніс вирок у справі щодо о. Зміїний, згідно із яким острів визнаний українським та не повинен впливати на делімітацію у тій судовій справі. Натомість ми стали свідками іншого підходу – силового, який використала Російська Федерація у 2022 р. Під час російського широкомасштабного вторгнення однією з перших цілей став цей острів, який українській армії вдалося звільнити 30 червня 2022 р.

З лютого по червень 2022 р. Румунія опинилася перед російською загрозою на відстані 37,5 км від дельти Дунаю. Уже 25 лютого 2022 р. румунська сторона зазнала втрат від російських атак – за 12 миль від порту Південний від влучання російської атаки зазнав пошкоджень корабель – бункеровщик «Міленіум Спїріт» під прапором Румунії [10]. Небезпека від використання російських БПЛА по румунській території неодноразово дезавуальовувалося офіційним Бухарестом, однак армія посилювала ППО поруч з українським кордоном (вересень 2023 р.), [13] в повітря неодноразово піднімалися літаки F-16 під час масованих ракетних обстрілів України. Румунський політичний клас чіткіше усвідомив російську загрозу в басейні Чорного моря.

Військова загроза зі сторони Московії для себе і співчуття українським жертвам російського вторгнення стали основними підставами безпекової політики румунського уряду, який опирався на переважаючі тренди у громадській думці. За даними соціологічного опитування компанії «Інфо-Сапієнс», проведеного у листопаді 2022 р. емпатія до українців була домінуючою: 52% серед опитаних румун, позитивно ставилися до України, 77% громадян схвалювали те, щоб Україна стала членом ЄС, а 72% - підтримували членство України в НАТО, 40% були певні в необхідності ще більших обсягів військової допомоги ЗСУ [18].

УКРАЇНА І СВІТ:

теоретичні та практичні аспекти діяльності у сфері міжнародних відносин, 2024

На думку аналітика варшавського Центру східних досліджень Каміля Цалуса, через страх перед російською загрозою громадяни Румунії не хочуть роззброюватися [12]. Громадська підтримка спонукали у 2023 р. парламент Румунії схвалити декларацію із засудженням загарбницької війни РФ проти України [9]. Співчуття румун проявилось у прийманні та розміщенні 124 тис. українських біженців на своїй території. Румунський уряд підтримав ініціативу розпочати переговори з Україною щодо вступу до ЄС в грудні 2023 р. та щодо схвалення пакету допомоги зі спеціальним «конвертом» у межах Європейського фонду миру.

Політика щодо надання військової допомоги відразу набуває чітких обрисів, але покликана не виявляти потенціал власної армії. З перших днів російського широкомасштабного вторгнення в Україну, уряд Румунії схвалив рішення про військову допомогу ЗСУ: передавали боєприпаси, військову техніку, паливо, медичне обладнання [14]. Реалізуючи політику щодо зміцнення східного флангу, Міністерство закордонних справ Румунії 21 вересня 2022 р. перенаправило нерозподілені суми, що залишилися в Цільовому фонді НАТО для Афганської національної армії, на допомогу Україні у сумі 400 тис. дол. США [16]. Міністр економіки Румунії Флорін Спатару заявив про плани будівництва нового заводу та створення більших потужностей для виробництва боєприпасів [3]. У серпні 2022 р. румунська сторона передала Україні черговий пакет військової допомоги, до якого увійшли боєприпаси, стрілецька зброя та запчастини для військового обладнання [8]. З лютого 2022 до лютого 2024 р. Румунія надала Україні 15 пакетів військової допомоги [7]. Президент Румунії Клаус Йоханніс у березні 2023 р. підписав закон про затвердження надзвичайної урядової постанови 81/2022, де передбачено зміни у правила накопичення, вилучення та поповнення запасів продукції з резервів сил національної оборони. Вказана зміна законодавства уможливило постачати озброєння не лише союзникам по НАТО, а й Україні. У травні 2023 р. офіційний Бухарест передав ЗСУ реактивні системи залпового вогню APR-40 [11].

УКРАЇНА І СВІТ: теоретичні та практичні аспекти діяльності у сфері міжнародних відносин, 2024

Вселяє надію в довготривалість підтримки України позиція керівництва дунайської держави: «Румунія надаватиме підтримку Україні, зокрема військового характеру, до повної її перемоги над російським агресором, звільнення територій і притягнення винних із числа військово-політичного керівництва РФ за вчинення злочинів» (із заяви президента Румунії Клаус Йоганніс на спільній прес-конференції під час візиту президента України В.Зеленського в дружню країну 10 жовтня 2023 р.) [15]. Україна та Румунія тоді ж вирішили розпочати підняття взаємовідносин до рівня стратегічного партнерства. Очільник України також за результатами переговорів з румунським візаві повідомив про домовленість щодо допомоги артилерією та ППО, відмовившись повідомити деталі [6].

Руйнування українських військових навчальних центрів і полігонів спричинило запит на вишколення українських військовослужбовців. За програмою операції Інтерфлекс (з червня 2022 р.) низка країн НАТО, серед яких і Румунія та їх союзники надали свої потужності з цією метою. Така співпраця дала змогу до листопада 2023 р. спільними зусиллями підготувати 30 тис. українських військовослужбовців [1].

Надзвичайно важливим кроком підтримки для України, в умовах домінування російської авіації на полі бою, стало оголошення в липні 2023 р. румунською владою щодо створення на її території хабу для пілотів F-16 (м.Фетешть, за 100 км від Бухареста), яким могли користуватися і українські пілоти з листопада 2023 р. [2]. Румунія стала четвертою країною (після Данії, Великої Британії та США), яка погодилася долучитися до програми підготовки українських пілотів. При сприянні фахівців з Нідерландів на авіабазу *Vaia Aeriana 86 Vorsea* на початку листопада 2023 р. надійшли перші 5 з 42 літаків F-16 для українських ВПС [4]. Ці літаки будуть використані для підготовки 50 українських пілотів, навчання для яких триватиме від п'яти до дев'яти місяців. Для перемоги України необхідно здобути панування у повітрі, чому й сприятиме залучення до бойових дій

УКРАЇНА І СВІТ:

теоретичні та практичні аспекти діяльності у сфері міжнародних відносин, 2024

нідерландських літаків, дозвіл на передачу яких має надати країна-виробник – США.

Таким чином, взаємні поступки з болочих питань та спільна загроза з боку Російської Федерації спричинили поглиблення взаємовідносин між Україною та Румунією. Румунія виступила однією з важливих логістичних ланок у постачанні західної допомоги. Уряд Бухареста надавав військову допомогу українській армії, постачаючи зброю, боєприпаси, долучаючись до міжнародних ініціатив підготовки українських військовослужбовців, зокрема, пілотів F-16.

Список використаних джерел:

1. Богданьок О. Румунія стала десятою країною, що в рамках ІНТЕРФЛЕКС навчає українських військових — Генштаб. *Суспільне новини*. 16.11.2023. URL: <https://cutt.ly/0w9Tp6ks>
2. Богданьок О., Нематіан Золбін Д. У Румунії відкривають центр навчання пілотів F-16: там тренуватимуть українців. 13.11.2023. URL: <https://cutt.ly/Vw9TajOn>
3. Важливо для України: Румунія планує збудувати сучасний завод із виробництва боєприпасів. 17.03.2023. URL: <https://cutt.ly/Qw9TaRRh>
4. Губицький Л.В., Мельник Г.М. Шляхи порозуміння України з країнами Центрально-Східної Європи. *Україна і світ. Теоретичні та практичні аспекти діяльності у сфері міжнародних відносин*: матеріали Міжнарод. наук.-практ. конф., м.Київ, 10-11 квіт. 2019. Київ: Вид. центр КНУКіМ, 2019. С. 49-53.
5. Гофманн Ф. Війна РФ проти України: F-16 вже ближче до зони бойових дій. *DW*. 10.11.2023. URL: <https://cutt.ly/Qw9TaF8K>
6. Зеленський анонсував хороші новини щодо артилерії і ППО після перемовин у Румунії. *Слово і діло*. 18.10.2023. URL: <https://cutt.ly/0w9Ta3UC>
7. Каптару В. Україна дякує Румунії за військову допомогу. 13.02.2024. <https://cutt.ly/hw9Tstq0>

**УКРАЇНА І СВІТ:
теоретичні та практичні аспекти діяльності
у сфері міжнародних відносин, 2024**

8. Мигаль М. Румунія передала Україні новий пакет військової допомоги. *Главком*. 25.08.2022. URL: <https://cutt.ly/7w9TsvVJ>

9. Парламент Румунії схвалив декларацію на підтримку України. *Європейська правда*. 08.03.2023. URL: <https://cutt.ly/3w9TsYFP>

10. Петренко Р. Росія атакувала кораблі з прапорами Румунії та Панами. *Українська правда*. 25 лютого 2022. URL: <https://cutt.ly/Qw9TsScS>

11. Присяжнюк М. Від суперечок до партнерства. Як війна змінила відносини України й Румунії. 08.11.2023. URL: <https://cutt.ly/qw9TsBcR>

12. Прус Ю. Експерт OSW: Румунія підтримує Україну, але без показних жестів. 12.09.2023. URL: <https://cutt.ly/Ow9Ts3iG>

13. Расенко Е. Підсумки 29.09: Військова допомога і ППО Румунії. *Кореспондент*. 30.09.2023. URL: <https://cutt.ly/Bw9TdQSD>

14. Румунія відправить в Україну боєприпаси, техніку та медикаменти. *Укрінформ*. 27.02.2022. URL: <https://cutt.ly/Vw9TduBj>

15. Румунія надаватиме підтримку Україні до повної перемоги над російським агресором – Йоганніс. *Interfax-Україна*. 10.10.2023. URL: <https://cutt.ly/Qw9Tdf3O>

16. Румунія передасть Україні \$400 тисяч на зміцнення оборони. *Дзеркало тижня*. 15.10.2022. <https://cutt.ly/Uw9TdWSE>

17. Степанова О. Генштаб Румунії назвав країну, на яку Росія планує напасти після України. *Експерт*. 01 Лютого 2024. URL: <https://cutt.ly/hw9TdUpK>

18. Як румуни ставляться до України і чому наші країни не відчують себе друзями. *Європейська правда*. 23.03.2023. URL: <https://cutt.ly/iw9TdDni>